

*Cunoștințelor noastre din
reședința Argeșului, trecute în
Lumea umbrelor după 1968,
omagii istorice!*

**PETRE POPA/PITEȘTI. PORTRETE
POSTUME PENTRU PRIETENI**

- Coperta I: Efigia municipiului Pitești (2018)
- Pagina de titlu: Centrul municipiului Pitești (1982)
- Coperta IV: Medalion personalizat pentru autor.
Text selectat de Mariana Sârbu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

POPA, PETRE

Pitești - Portrete postume pentru prieteni / Petre Popa ; pref. de Spiridon S. Voinescu. - Pitești : Paralela 45, 2018

Conține bibliografie

Index

ISBN 978-973-47-2740-7

I. Voinescu, Spiridon (pref.)

929

- Redactor responsabil: Spiridon S. VOINESCU
- Tehnoredactori: Cristian Radu, Adrian Mestecăneanu
- Documentariști: Nicolae Bănuță, Marta Diaconu, Ion Dicu, Vasile Ghițescu, Bogdan Nicușor Nicolescu, Silvia Popescu
- Culegere virtuală: Iuliana Liliana Coroș, Mihaela Corina Fulgeanu Matei, Viorica Soroiu, Spiridon S. Voinescu
- Operatori imagini: Mihaela Deaconu, Ion Marius Motreanu, Roxana Nicolae, Gabriela Tomescu
- Addenda: Cristina Baci
- Lectori: Dana Stana, Constantin Vărășcanu
- Indice de persoane: Alexandru Vlaicu
- Consilieri editoriali: Marius Badea, Daniel Mitran

Apărut: 2018

Toate drepturile aparțin autorului.

În pregătire editorială: ***Pitești 630. Memento (1388-2018).***

Tiparul executat la tipografia Editurii Paralela 45

E-mail: tipografie@edituraparelela45.ro

Prof. univ. dr.

PETRE POPA

PITEȘTI. PORTRETE POSTUME PENTRU PRIETENI

Editor: *Atitudine în Argeș*, publicație săptămânală,
primul număr, Pitești, 1 octombrie 2007.

Volum tipografiat la consemnarea *Semicentenarului*
acordării prerogativelor municipale pentru așezarea urbană
Pitești (1968-2018).

PITEȘTI

2018

CUVÂNT-ÎNAINTE

Se împlinesc, în zilele lansării acestei lucrări, 30 de ani de la apariția volumului intitulat *Istoria municipiului Pitești*, tom ce scotea la lumină momente de referință din trecutul *Cetății*. Cu 10 ani în urmă, în aceleași luni de primăvară, începea titanica muncă la *Enciclopedia Argeșului și Muscelului*, elaborare de anvergură pentru *arealul* geografic și cultural menționat, publicată, deja, în mediul *on-line* și în pregătiri avansate pentru varianta tipărită.

Cele două *aplicații* culturale, alături de multe altele, au avut șansa unui numitor comun! Istoricul Petre Popa a fost și este motorul ce a reușit să pună, într-o mișcare ordonată, *angrenaje* complexe, energii personalizate, dar și instituții, într-o asumare, pe bază de *voluntariat*, a multor proiecte importante.

Preocupări convergente degajăm și din actuala carte, intitulată *Pitești. Portrete postume pentru prieteni*. Un efort în care *conotațiile* sentimentale, subiective, sunt dublate de un judicios spirit polivalent. Cititorii vor găsi, bunăoară, nu numai datele de naștere ale specialiștilor prezentați, ci și pe cele ale profesorilor sau rectorilor școlilor prin care au trecut, nu numai clădirile construite, ci și data începerii, data definitivării, parcursul acestora în timp.

Volumul de față este, într-o oarecare măsură, continuarea istoriei scrise, împreună cu prietenii săi, Paul Dicu și Silvestru Voinescu, acum trei decenii, prieteni trecuți în *Lumea umbrelor* și evocați, amândoi, în paginile ce urmează. Dacă, în prima istorie a localității, tipărită de Editura Academiei Române (1988), baza au constituit-o evenimentele, anii, descoperirile arheologice, ei bine, acum a venit rândul oamenilor! *Săpăturile* au continuat, așadar, însă nu în piatra timpului, ci în biografiile, în devenirea celor ce au dezvoltat și re poziționat Piteștiul și Argeșul de astăzi. Profesori universitari, academicieni, scriitori, istorici, dar și arhitecți, primari, actori sau preoți, cu toții, cei ilustrați în paginile următoare, au

contribuit, semnificativ, în ultimele cinci decenii (1968-2018), la evoluția noastră contemporană (alfabetic): Ion BĂCANU, Ion BĂNUȚĂ, Constantin CAPĂTĂ, Sava COSTACHE, Ion CRUCEANĂ, Paul DICU, Ion M. DINU, Valeriu DOBRIN, Valeriu Florin DOBRINESCU, Marin DRĂGUȘIN, Constantin DUMITRESCU, Nicolae ERNST, Ion/Ioan FOCȘA, Constantin Ion FULGEANU, Marcel Mihail GHIBERNEA, Gheorghe GOMOIU, Iulian ILIE RIZEA, Ion LICĂ, Dan Horia MAZILU, Alexandru MULȚESCU, Constantin OLTEANU, Gheorghe PETRESCU, Gheorghe POȚINCU, Radu STANCU, Marian STOICA, Constantin STROE, Ion VASILIU, Silvestru VOINESCU, Constantin ZĂRNESCU, Nicolae ZEVEDEI.

Spre informarea cititorilor, evocarea acestor importante figuri publice s-a realizat, inițial, o dată pe lună, prin săptămânalul *Atitudine în Argeș*, raportate la trei criterii distincte: ziua lor de naștere; faptele perene, care le definesc activitatea din timpul vieții; consemnarea în *Enciclopedia Argeșului și Muscelului*. Așadar, 30 de medaliaone postume, 30 de microbiografii, 30 de incursiuni în istoria culturii și civilizației, cu toate binevenite, mai ales că, în unele cazuri, efortul profesorului universitar dr. Petre Popa are rolul unui *colac de salvare* împotriva uitării! Firul comun este reprezentat de prietenia celor 30 de personalități cu autorul cărții, prietenie cultivată, de cel din urmă, cu credință și devotament, cu noblețe, dezvăluind, încă o dată, generoase înălțimi spirituale.

Pitești, 20 august 2018

Spiridon S. VOINESCU

1. ION S. BĂCANU

(Davidești, Muscel, 27 decembrie 1930 – Pitești, Argeș,
8 decembrie 2011).

Profesor, *Geografie*, manager educațional, cercetător științific, publicist, cartograf, colecționar.

Calendarul lunii *decembrie* înscrie, *sinoptic*, nașterea mai multor specialiști, apropiați *proiectelor* autorului, precum: Constantin Anghel (general); Andrei Adrian Băjan (arheolog); Gheorghe Buțoiu (ziarist); Dumitru Căpitanu (teatrolg); Gheorghe Chița (inginer); Constantin Iliescu (muzeograf); Corneliu Naie (medic); Petre Tudose (filolog); Ion Tudosescu (universitar). Dar, *istoriografic*, optăm pentru evocarea prietenului nostru, enciclopedistul Ion S. BĂCANU (1930-2011).

*
* *

BĂCANII MUSCELENI DIN DAVIDEȘTI

Primul *muscelian autentic*, întâlnit de noi pe culoarele Bibliotecii Regionale Pitești (1961), rămâne Ion S. Băcanu, profesor de excepție al școlii argeșene. Confesându-ne reciproc, am aflat, atunci, că tânărul interlocutor este geograf, pasionat de lectură și originar din Davidești. Așezarea sa natală, traversată de râul Argeșel, reprezintă *epicentrul* rural pentru alte două sate, foste comune interbelice, Voroveni și Conțești. Acum, din Davidești, sensurile

radiale pot orienta călătoria spre șapte vecinătăți distincte: Beleți-Negrești, Boțești, Călinești, Hârtiești, Mioveni, Stâlpeni, Țițești.

Cultivând inclusiv astăzi *sorgintea* seculară musceleană, aceste localități au fost integrate, totuși, regiunii Argeș (1950), apoi, județului Argeș (1968). Reformele administrative nu au diminuat, însă, pentru cetățenii din Davidești, *atracția* urbei Câmpulung, reședință istorică a județului Muscel, deși, până la Pitești, sunt numai 26 de kilometri!

În atare *creuzet* natural, simbolic și sentimental, se va defini prestigiul familiilor Băcanu, din Davidești, care, fără excepție, au preferat ca băieții lor, după finalizarea școlilor elementare, apropiate domiciliului, să urmeze, neapărat, la Câmpulung, liceul teoretic. Principiul a funcționat inclusiv pentru viitorul geograf și publicist Ion S. Băcanu.

Născut în urmă cu 87 de ani (Davidești, 27 decembrie 1930), în familia preotului ortodox Sebastian Băcanu (1899-1981), parcurge *traectoria* devenită clasică, enunțată mai sus, respectiv cursuri primare sătești (1937-1941), printre dascăli aflându-se și tatăl său, apoi Liceul *Dinicu Golescu* Câmpulung (1941-1949). Relata, uneori, despre exigența profesorilor titulari, *înrolați*, temporar, Armatei Române (1941-1945), și atitudinea ceva mai binevoitoare a suplinitorilor, majoritatea tineri, apropiați, ca vârstă, elevilor din clasele terminale.

Efigia acestei strategii, favorabile pregătirii temeinice în anii copilăriei și adolescenței, s-a conturat, inițial, prin succesele *predecesorilor*: Gheorghe V. Băcanu (1892-1991), istoric, directorul Liceului *Dinicu Golescu* Câmpulung, în etapa edificării actualului sediu (1936-1938); Petre V. Băcanu (1895-1961), jurist, înalt magistrat militar (1920-1945); Constantin I.P. Băcanu (1906-1945), fiziolog, medic militar în București, specializat la Paris (1935); Ion I. P. Băcanu (n. 1919), avocat, Baroul Ilfov (1943-1999); Constantin Gh. Băcanu (n. 1920), medic chirurg, Institutul *Ioan C. Cantacuzino* București (1948-1973); Mircea Gh. Băcanu (1922-1985), medic chirurg, director *emblematic* al Spitalului din Câmpulung (1952-1978); Gheorghe S. Băcanu (n. 1926), profesor universitar, prorector

și rector, Institutul de Medicină Timișoara (1979-1989); Mihai S. Băcanu (n. 1928), inginer, Institutul de Amenajări Silvice București, expert ministerial în *economia vânatului* (1953-1990), ultimii doi, frații personalității sărbătorite astăzi.

Catalogarea, prezentată sumar, degajă concluzia că *Băcanii musceleni*, din Davidești, au fost, sunt și vor dăinui enciclopedic, remarcându-se în segmente de mare importanță pentru evoluția societății românești contemporane.

ION S. BĂCANU ȘI DEFINIREA TRAIECTORIEI PROFESIONALE

Pasionat din școala primară de cunoașterea orizonturilor satului natal, prietenul nostru reușește să facă, din atare curiozitate infantilă, o adevărată profesie! Matricola liceală notifica, la Geografie, aprecieri maxime, iar concursurile pe obiecte, din perioada claselor urmate în orașul Câmpulung, aveau, constant, un câștigător previzibil, elevul Băcanu S. Ion.

Recomandarea dirigintelui, parafată prin aprobarea Consiliului pedagogic și acordul părinților, preotul Sebastian Băcanu, respectiv preoteasa Smaranda Băcanu (născută în Priboieni), au cântărit, definitiv, pentru susținerea admiterii la Facultatea de Geologie-Geografie, din cadrul Universității București. Rezultatele concursului fiind pozitive, Ion S. Băcanu a devenit studentul instituției amintite (1949-1953), dar și primul geograf al familiei sale tradiționale.

Atmosfera lucrativă, din timpul prelegerilor fundamentale, seminariilor pragmatice și aplicațiilor de teren, l-au *capacitat*, operele corifeilor reprezentând litere sacre! După un deceniu și jumătate de la absolvirea facultății, cu ocazia reuniunii dedicate transformării orașului Pitești în municipiu (1968), profesorul Ion S. Băcanu a vorbit despre savanții români geologi și geografi, care *ghidau* preocupările generației sale, unii exprimând contingente argeșene sau muscelene, prin origine, studii prelungite, titluri editoriale.

Raportându-se la succesiunea nașterii academicienilor domeniului, ne-a reamintit, în 1968, activitatea lui Grigore Cobălcescu (1831-1892), deschizătorul drumului în stratigrafie, autorul primei lucrări autohtone de geologie (1862), privind calitățile calcarului. La rândul său, Gregoriu/Grigore Ștefănescu (1836-1911), admirator al zonelor subcarpatice, a inițiat, la București, Biroul Geologic (1882), for științific, sub egida căruia s-a elaborat, în premieră, **Harta geologică a României**. Punctând, cartografic, potențialul zonei Argeș-Muscel, cercetările, întreprinse de absolvenții seriei 1949-1953, au validat preliminarile gândite la sfârșitul secolului XIX.

Considerații speciale avea Ion S. Băcanu pentru Simion Mehedinți (1869-1962), *patriarhul* stabilirii criteriilor acceptării, ca știință, a geografiei, disciplină studiată, până atunci, empiric. Demonstrația era esențializată datorită cărților: **Terra. Introducere în geografie ca știință; Școala muncii; Către tânăra generație**. Receptat ca fondator al învățământului geografic modern românesc, Simion Mehedinți inspiră și astăzi lucrări de licență, disertații masterale, teze de doctorat, subiecte pentru sesiuni științifice, naționale sau europene. Din aceleași perspective, Ion S. Băcanu perora, cu însuflețire, despre George Vâlsan (1885-1935), al cărui portret veghea comportamentul studenților de la Geologie-Geografie, perindați prin Amfiteatrul etajului III, atunci când audiau cursurile noilor magiștrii. Lecturând opera savantului, cei interesați reflectau

asupra caracteristicilor geografiei umaniste și istoriei geografiei, lansate în etapa interbelică, difuzând valabilitate perpetuă! Printre aceștia se afla, desigur, Ion S. Băcanu, numele lui George Vâlsan fiindu-i cunoscut datorită consemnării în analele Liceului *Ion C. Brătianu* Pitești, frecventat pe timpul când tatăl viitorului academician a lucrat la unitățile căilor ferate din reședința Argeșului. Spre informarea cititorilor, numele elevului era, de fapt, Marinescu Gheorghe, *pseudonimul* făcând trimitere, probabil, la râul Vâlsan, izvorât de sub vârful Moldoveanu, afluent stânga al râului Argeș, captat, în 1965-1966, pentru lacul Vidraru. Galeria personalităților care l-au influențat, covârșitor, pe Ion S. Băcanu, era completată, de colaboratorul nostru, prin câteva detalii asupra academicianului geolog Alexandru Codarcea (1900-1974), deputat de Argeș în Marea Adunare Națională (1961-1969). Fondator al *petrografiei comparatiste*, universitarul Alexandru Codarcea a cercetat substanța rocilor de pe Valea Argeșului, integrate patrimoniului natural dintre Dunăre și Carpații Meridionali. Participant la aceste campanii, profesorul Ion S. Băcanu va folosi concluziile *mentorului* ca suport bibliografic pentru informarea elevilor și studenților, din perioadele *apostolatului* său didactic.

PROFESOR ÎN ȘCOLI REPREZENTATIVE DIN ARGEȘ

Conform uzanțelor timpului, la repartizarea oficială guvernamentală, din vara anului 1953, fostul student la Facultatea de Geologie-Geografie București, având medie generală avantajoasă, era *îndrituit* să opteze pentru Capitală. Dar, musceleanul nostru a solicitat regiunea Pitești, unde, învățătorul Constantin Arsene (1914-1992), șeful Secției Învățământ-Cultură (1950-1956), pasionat de geografie, l-a sfătuit să accepte, pentru *stagiul la țară*, comuna Merișani. Consensul a fost benefic!

Aflată într-un *perimetru* colinar, asemănător comunei *ancestrale* Davidești, localitatea Merișani (15 km. pe traseul rutier și feroviar Pitești-Curtea de Argeș) a devenit a doua sa *patrie* natală.

CUPRINS

PITEȘTI. PORTRERE POSTUME PENTRU PRIETENI

	<i>Pagina</i>
• Cuvânt-înainte. Spiridon S. VOINESCU	5
• Introducere. Petre POPA	7
1. Ion S. BĂCANU	11
2. Ion D. BĂNUȚĂ	20
3. Constantin Gh. CAPĂTĂ	26
4. Sava V. COSTACHE	37
5. Ion St. CRUCEANĂ	47
6. Paul I. DICU	53
7. Ion M. DINU	63
8. Valeriu N. DOBRIN	74
9. Valeriu Florin F. DOBRINESCU	79
10. Marin N. DRĂGUȘIN	84
11. Constantin I. DUMITRESCU	97
12. Nicolae N. ERNST	106
13. Ioan Gh. FOCȘA	119
14. Constantin Ion Gh. FULGEANU	128
15. Marcel Mihail D. GHIBERNEA	140
16. Gheorghe I. GOMOIU	149
17. Iulian M. ILIE RIZEA	158
18. Ion M. LICĂ	169
19. Dan Horia C. MAZILU	179
20. Alexandru I. MULȚESCU	190
21. Constantin Gh. OLTEANU	200
22. Gheorghe D. PETRESCU	212
23. Gheorghe Gh. POȚINCU	222
24. Radu St. STANCU	234
25. Marian I. STOICA	243

26. Constantin N. STROE	253
27. Ion C. VASILIU	263
28. Silvestru D. VOINESCU	273
29. Constantin N. ZĂRNESCU	283
30. Nicolae N. ZEVEDEI	294
• Addenda. Scrieri personalizate.....	304
• Bibliografie specială.....	336
• Rezumat (Limba română).....	338
• Rezumat (Limba engleză)	339
• Rezumat (Limba franceză)	340
• Rezumat (Limba germană).....	341
• Rezumat (Limba spaniolă)	342
• Indice de persoane	343

